

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΟΥΚΟΥΖΕΛΗΣ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΑ3.6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5-8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνικά	J.J. Rousseau, <i>Αιμίλιος</i>	
	Αγγλικά	J.J. Rousseau, <i>Emile</i>	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	ΑΣΚΗΣΗ		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΝΑΙ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ελληνικά:

Το μάθημα αφορά τον 1^ο κύκλο σπουδών. Τα μαθησιακά αποτελέσματα που στοχεύει είναι: Η **γνώση, κατανόηση και ανάλυση** των θέσεων του Rousseau για την κριτική που ασκεί στον διαφωτισμό και τον πολιτισμό εν γένει, την έννοια της φύσης, της δύναμης και της αρνητικής αγωγής. Η **δεξιότητα** της υπεράσπισης ή αντίκρουσης με επιχειρήματα των συγκεκριμένων κεντρικών εννοιών σε σχέση με

προηγούμενους ή σύγχρονους στοχαστές. Η **ικανότητα να αξιολογήσουν** οι φοιτητές σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα της σημασίας της αγωγής, της φύσης της και της σύνδεσής της με το πολιτικό στοιχείο με όρους ρουσσωικούς, αλλά και η κριτική αυτών των όρων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στην διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στην Άσκηση θα έχουμε την ευκαιρία να διαβάσουμε το κλασικό έργο του Rousseau *Αιμίλιος ή περί Αγωγής* με στόχο να αναδείξουμε την σχέση της πολιτικής του φιλοσοφίας με την αγωγή του ανθρώπου και αυτήν του πολίτη. Στον Rousseau βρίσκει κανείς μία εξαιρετική (αυτο-)κριτική του Διαφωτισμού που θεωρεί ότι ο λόγος είναι το χαρακτηριστικό του ανθρώπου σε αντίθεση με τα ζώα, ενώ ο Rousseau θεωρεί ότι είναι η ελευθερία αυτή που τον διαφοροποιεί. Ο Rousseau επιτίθεται σε αυτό που ονομάζει θετική αγωγή και είναι αυτή που τείνει να διαμορφώσει το πνεύμα πριν την ωριμότητα και να μεταδώσει στο παιδί γνώσεις των καθηκόντων του ανθρώπου με έντονο διδακτισμό. Αντίθετα υπερασπίζεται αυτό που αποκαλεί αρνητική αγωγή, αυτή δηλαδή που τείνει να τελειοποιήσει τα όργανα, τα εργαλεία των γνώσεών μας, πριν μας δώσει αυτές τις γνώσεις, και προετοιμάζει την έλευση του λόγου [raison] μέσω της εξάσκησης των αισθήσεων. Η αρνητική αγωγή κάθε άλλο παρά αδρανής είναι. Δεν παράγει αρετές, αλλά προλαμβάνει τις φαυλότητες. Δεν διδάσκει την αλήθεια, αλλά προστατεύει από την πλάνη. Προετοιμάζει το παιδί για καθετί που μπορεί να το οδηγήσει στο αληθές όταν είναι ικανό να το κατανοήσει και στο αγαθό όταν είναι ικανό να το αγαπήσει. Μέσα από αυτό το πρίσμα επιθυμεί να προετοιμάσει δημοκρατικούς πολίτες. Παράλληλα θα επιδιώξουμε να δούμε το έμφυλο των παραπάνω απόψεων τόσο στο επίπεδο της αγωγής όσο και στο επίπεδο της πολιτικής.

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση βάσεων δεδομένων • Παρουσιάσεις –διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt κ.λπ.) • Διδακτικό Υλικό, ανακοινώσεις & επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας UoC-Elearn • Επικοινωνία μέσω email 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Σεμινάρια</p>	<p>39</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>131</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>80</p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>250</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τελική Αξιολόγηση: Δημόσια παρουσίαση, συγγραφή εργασίας</p>	<p>Summative assessment: Presentation in class, essay writing</p>

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Βιβλιογραφία Έργα του Rousseau στα ελληνικά J. J. Rousseau, (2004) <i>Λόγος περί Πολιτικής Οικονομίας</i>, μτφρ. Κατερίνα Γεωργοπούλου, εισαγωγή Θ. Γκιούρας – Δ. Γράβαρης, Σαββάλας J.J. Rousseau, (2004) <i>Το Κοινωνικό Συμβόλαιο</i>, μετάφραση Βασιλική Γρηγοροπούλου, Αλφρέδος Στάϊνχάουζερ επιμέλεια-επιμέτρο Βασιλική Γρηγοροπούλου, Αθήνα: Πόλις</p>

J.J. Rousseau, (1999) *Πραγματεία περί της Καταγωγής των Θεμελίων της Ανισότητας ανάμεσα στους Ανθρώπους*, μετάφραση Μέλπω Αλεξίου-Καναγκίνη, Αθήνα: Σύγχρονη Εποχή, 2^η έκδοση
J.J. Rousseau, (2001/2002) *Αιμίλιος ή περί Αγωγής*, μετάφραση Πολυτίμη Γκέκα, Πλέθρον, Τόμος Ι, ΙΙ
J.J. Rousseau, (2006) *Στοχασμοί για την διακυβέρνηση της Πολωνίας και τη σχεδιαζόμενη μεταρρύθμισή της/Σχέδιο Συντάγματος για την Κορσική*, μτφρ. Κατερίνα Ζέη, εισ.-επιμ. Αλέξανδρος Χρύσης, Αθήνα: Πολύτροπον

Δευτερεύουσα ενδεικτική

Πλάτων, *Πολιτεία*, μετάφραση Σκουτερόπουλος, Πόλις.

Al. Reble, (1999) *Ιστορία της Παιδαγωγικής*, 4 (μτφρ. Θ. Χατζηστεφανίδης & Σ. Χατζηστεφανίδου-Πολυζώη, Αθήνα: Παπαδήμας

Γιώργος Σαγκριώτης, *Δόξα και παράδοξα. Για την κριτική της ρουσσωικής φιλοσοφίας του πολιτισμού και της πολιτικής*, Αθήνα: Νήσος 2012

Γιώργος Σαγκριώτης, «Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο στην εκπαίδευση: για τον ρουσσωικό κανόνα της αρνητικής αγωγής», *Σύγχρονα Θέματα*, τεύχος 121 (2013), σελ. 87-92.

Σωτήρης Βανδώρος, (2009) «Αγωγή του ανθρώπου και αγωγή του πολίτη στον J.-J. Rousseau: μια σχέση αντινομίας» στο *Αξιολογικά*, 21, σελ. 97-112.

Αναστάσιος Πανταζής, (2012) *Ελευθερία και Αγωγή στον Αιμίλιο του J.J. Rousseau*, Γρηγόρης

Βασιλική Γρηγοροπούλου, (2002) *Αγωγή και Πολιτική στον Ρουσσώ*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια

Γ. Μανιάτης, (2000) *Το πρόσωπο και το προσώπειο. Ο Ρουσσώ και η αναζήτηση της αυθεντικής επικοινωνίας*, Αθήνα: Στάχυ

Jean Starobinski, (2005) *Ζαν Ζακ Ρουσσώ: Η Διαφάνεια και το Εμπόδιο*, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης, Ελληνικά Γράμματα

Κοσμάς Ψυχοπαίδης, *Κανόνες και Αντινομίες στην Πολιτική*, Αθήνα: Πόλις, 2010.

Allan Bloom, (1978) 'The Education of Democratic Man: *Emile*' in *Daedalus*, 107 (3), 135-153

Ernst Cassirer, (1989) *The Question of Jean-Jacques Rousseau*, translated by Peter Gay, New Haven, Conn.: Yale University Press

Joshua Cohen, (1986) «Reflections on Rousseau: Autonomy and Democracy», *Philosophy & Public Affairs*, Vol. 16, no. 3, 275-297

Terence E. Cook, (1975) 'Rousseau: Education and Politics', *The Journal of Politics*, Vol. 37

N. J. H. Dent, (1992) *A Rousseau Dictionary*, Oxford: Blackwell

P.D. Jimack, (1965) '*Homme and Citoyen* in Rousseau's *Emile*' in *The Romantic Review*, Vol. 56, 181-187

Alessandro Ferrara, (1993) *Modernity and Authenticity: a study of the social and ethical thought of J.-J. Rousseau*, Albany: State University of New York Press

Graeme Garrard, (2003) *Rousseau's counter-enlightenment*, New York: State University of New York Press

Patricia Lines, (2009) 'Shackling the Imagination: Education for Virtue in Plato and Rousseau' in *Humanitas*, Vol. 22, nos 1-2, σελ. 40-68

Jack Martin and Nathan Martin, (2010) 'Rousseau's 'Emile' and Educational Legacy' in R. Bailey et al. (eds.) *The SAGE Handbook of Philosophy of Education*, London: Sage, 85-98

James Miller, (1984) *Rousseau: Dreamer of Democracy*, New Haven: Yale University Press

Susan Neiman, (1997) 'Metaphysics, Philosophy: Rousseau on the problem of Evil' in A. Reath, C. Korsgaard, B. Herman (eds.), *Reclaiming the History of Ethics*, Cambridge: CUP, σελ. 140-169

Frederick Neuhouser, (2010) *Rousseau's Theodicy of Self-Love*, Oxford: OUP

Patrick Riley, (2001) *The Cambridge Companion to Rousseau*, Cambridge: CUP

Patrick Riley, (2011) 'Rousseau's philosophy of transformative, 'denaturing' education' in *Oxford Review of Education*, 37, no 5, σελ. 573-586

Grace Roosevelt, (1990) *Reading Rousseau in the Nuclear Age*, Philadelphia

Julia Simon, (1995) 'Natural freedom and moral autonomy: Emile as parent, teacher and citizen' in *History of Political Thought*, Vol. 16 (1)

Judith Shklar, (1985) *Men and Citizens: A Study of Rousseau's Social Theory*, 2nd edition, Cambridge: Cambridge University Press

Zev Trachtenberg, (1993) *Making Citizens: Rousseau's Political Theory of Culture*, New York

Janie Vanpee, (1990) 'Rousseau's *Emile ou de l' Education*: A resistance to reading' in *Yale French Studies*, 77, reprinted in pp. 207-224

Yves Vargas, (1995) *Introduction a l' Emile de Rousseau*, Paris: Presses Universitaires de France
 Robert Wokler, (2006) *Ρουσσώ*, μετάφραση Π. Πανταζάκος, Ελληνικά Γράμματα (εκτός εμπορίου)
 Robert Wokler (1995) 'Jean-Jacques Rousseau: moral decadence and the pursuit of liberty' στο *Plato to NATO: Studies in Political Thought*, London: Penguin

5. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Συγγράμματα	Στοιχεία Συγγράμματος	Κωδικός Ευδόξου
1	J.J. Rousseau, (2001/2002) <i>Αιμίλιος ή περί Αγωγής</i> , μετάφραση Πολυτίμη Γκέκα, Πλέθρον, Τόμος Α	1616
2	J.J. Rousseau, (2001/2002) <i>Αιμίλιος ή περί Αγωγής</i> , μετάφραση Πολυτίμη Γκέκα, Πλέθρον, Τόμος Β	1613